

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/193996-354584

Op de op 22 februari 2023 ontvangen aanvraag van HMV Invest B.V., te Esbeek om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de sloop van de bebouwing en de realisatie van appartementen aan de Liesboslaan 6, 4813 EC te Breda.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
14 april 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 22 februari 2023 hebben wij van HVM Invest B.V. een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de sloop van de bebouwing en de realisatie van appartementen, uit te voeren aan de Liesboslaan 6 te Breda.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan HVM Invest B.V., Tuldensedijk 10, 5085 NB te Esbeek, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode tot en met 31 januari 2027;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Rapport Flora en fauna Quicksan Lucia Haga, Breda (Pius Floris, kenmerk: 03P2204469, datum: 9 augustus 2022), hierna: quickscan;
 - Rapport Soortgerichte Onderzoeken Thebe Lucia Haga, Breda (Pius Floris, kenmerk: 03P2204534, datum: 8 februari 2023), hierna: nader onderzoek;
 - Rapport Activiteitenplan gewone- en ruige dwergvleermuis Thebe Lucia Haga, Breda (Pius Floris, kenmerk: 03P2204538, datum: 8 februari 2023), hierna: activiteitenplan;
 - Aanvullende gegevens van 30 maart 2023
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie.....	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	16
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	17

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk twee weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts-)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna; 'ecoloog') op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecoloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

10. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste drie dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten. De controlerende dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing. Er kan pas gestart worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
11. Wanneer er ongeschikt gemaakt is middels het creëren van tocht, dan mag er tussen de controlerende en de start van de sloop niet meer dan drie dagen zitten. Wanneer er tijdens de controlerende alsnog vleermuizen worden aangetroffen in het gebouw, dienen er meer tochtgaten en openingen in het gebouw gerealiseerd te worden, gevolgd door een nieuwe controlerende. Er mag pas gestart worden nadat het gebouw vleermuisvrij is verklaard.
12. Indien er ongeschikt wordt gemaakt middels het creëren van tocht, geldt dit voorschrift: De gaten in de gevel voor het creëren van een tochtige spouw dienen een afmeting te hebben van minimaal 0,75 x 0,75 meter en dienen om de vier meter, zowel onder als boven, gemaakt te worden, zodat er een luchtstroom (tocht) ontstaat. Dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen dienen zoveel mogelijk handmatig verwijderd te worden. Daarnaast dienen, indien bouwtechnisch haalbaar, de hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden. Waar nodig kan de bebouwing met bouwlampen gedurende de nacht sterk verlicht worden.
13. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen.

Weghalen tijdelijke voorzieningen:

14. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit zijn voor vleermuizen de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecooloog. Indien een kast in gebruik is, dient deze binnen de ontheffingsperiode verwijderd te worden. Wanneer de ontheffing verlopen is en de kast in gebruik is, is een nieuwe ontheffing voor het verwijderen van de kast benodigd.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 22 februari 2023 hebben wij van HVM Invest B.V. een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 30 maart 2023 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/193996.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het onderdeel Natura 2000 van de Wnb. Mogelijk is hiervoor ook een vergunningplicht op grond van de Wnb aan de orde. Als dit het geval is dient de aanvrager ook deze bij de provincie aan te vragen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen de sloop van de bebouwing in het plangebied en de realisatie van 161 appartementen, tevens wordt er groen verwijderd. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportages van de quickscan en het nader onderzoek en in hoofdstuk 3 en 4 van het activiteitenplan.

Op 19 april en 28 juni 2022 hebben er twee veldbezoeken plaats gevonden ten behoeve van een quickscan naar beschermde soorten. Hieruit is gebleken dat het plangebied onder andere geschikt is als leefgebied voor de gewone dwergvleermuis. Het nader onderzoek naar de gewone dwergvleermuis heeft plaatsgevonden in 2022, op basis van het Vleermuisprotocol 2021.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn zes zomer- en/of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Hiervan zijn twee verblijfplaatsen aanwezig in de spouwmuur van vleugel A. Er zijn twee verblijfplaatsen in vleugel B, welke zich in de spouwmuur en achter een stalen daktrim bevinden. Eén paarverblijfplaats bevindt zich in vleugel E, waar tijdens de paarperiode 3-5 gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen. Daarnaast zijn er twee kraamverblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. De eerste kraamverblijfplaats bevindt zich in de spouwmuur in vleugel C en bevat maximaal 10 individuen. De tweede kraamverblijfplaats bevindt zich in de liftschacht van vleugel E en bestaat uit ongeveer 65 individuen. De vleermuizen foerageren bij de beplanting rondom het plangebied. Een deel van deze beplanting zal verdwijnen. Echter blijft er voldoende beplanting behouden om de foerageerfunctie voort te laten bestaan.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- Vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- Twee kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

worden vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Er is overwogen om de huidige bebouwing te behouden in zijn huidige functie. De huidige opstallen worden thans door zorgorganisatie Thebe gebruikt als woonzorgcentrum. De huidige opstallen zijn echter in een dermate verouderde en slechte bouwkundige/ installatietechnische staat dat voortzetting van het huidige gebruik onwenselijk en economisch onrendabel is voor de Thebe.

Sloop van de bestaande opstallen is noodzakelijk (onafhankelijk of er nu wel of niet op de locatie nieuwbouw gerealiseerd gaat worden) om te voorkomen dat de bestaande opstallen geheel in verval raken. Het is niet mogelijk om op een andere locatie dan in het onderhavige plangebied nieuwbouw te realiseren aangezien noch Thebe noch Hilva beschikking heeft over andere locaties binnen Breda waarbij invulling gegeven kan worden aan de in Breda benodigde woningbouwopgave.

Met de nieuwbouw op de projectlocatie wordt dan ook concreet invulling gegeven aan de vigerende beleidskaders (Omgevingsvisie Breda 2040).

Het is niet mogelijk om de huidige bebouwing om te bouwen naar appartementen. De huidige opstallen zijn in een dermate verouderde en slechte bouwkundige/ installatietechnische aard dat transformatie van de bestaande opstallen naar een nieuw woongebouw economisch onrendabel is. Het is tevens niet mogelijk om een deel van de bebouwing te behouden. Hilva heeft in samenwerking met de gemeente Breda een gebiedsvisie ontwikkeld welke uitgaat van een nieuwe parkachtige setting met daarin -ondergeschikt een 7-tal nieuwbouwcomplexen. Gelet op deze gebiedsvisie is een partiële handhaving van de bestaande opstallen -in het nieuwbouwplan- onmogelijk.

Het onklaar maken van de verblijfplaatsen wordt uitgevoerd in oktober 2023 of in april 2024, hierdoor wordt overlap van de sloopwerkzaamheden met de meest kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis voorkomen. De sloop loopt door tot januari 2025 en ontwikkeling van de woningen tot januari 2027 duren, hierbij worden werkzaamheden uitgevoerd tijdens de kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuisen. Om verstoring op foerageergebieden en/of vliegroutes te voorkomen worden mitigerende maatregelen genomen.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Eén van de doelen van het project is een duurzame, nieuwe locatie te realiseren voor zorgverlening in Breda. De huidige opstallen op de projectlocatie zijn al sinds jaar en dag in gebruik als woonzorgcentrum (Thebe). De opstallen zijn in dermate verouderde en slechte staat dat de zorgverlening door Thebe op de huidige locatie onder druk is komen te staan. Om in de toekomst de zorgverlening binnen Breda zeker te kunnen stellen heeft Thebe besloten om op de hoek van de Ettensebaan – Nieuwe Heilaarstraat een nieuwbouw expertisecentrum te realiseren. De cliënten welke momenteel in het huidige woonzorgcentrum woonachtig zijn zullen (deels) hun intrek nemen in het nieuwe expertisecentrum is. Door de verhuizing van de cliënten naar de nieuwbouwlocatie komen de huidige opstallen leeg te staan en kan de locatie aangewend worden voor een alternatieve invulling.

Zorgvuldig ruimtegebruik is het uitgangspunt van de (rijks)overheid. Om dit principe beter te borgen is in 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6). Hieruit volgt dat bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen een toets moet plaatsvinden aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Uitgangspunt is dat nieuwe stedelijke ontwikkelingen binnen bestaand stedelijk gebied worden gerealiseerd en bijdragen aan een actuele kwantitatieve en/of kwalitatieve behoefte. De verwachting is dat de bevolking in Breda zal toenemen met circa 15.500 personen tussen 2015 en 2029. Tot 2030 moeten er op basis van provinciale prognoses circa 9.000 woningen in Breda toegevoegd worden. Een nieuwe woningbouwinvulling op de projectlocatie voorziet daarmee in een woningbehoefte.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Voorzieningen zomer-, paar en kraamverblijfplaats <10 individuen (vleugel A, B en C)

- In 2017 zijn - vooruit lopend op de sloop van Thebe Lucia Haga - in de nieuwbouw Thebe Haga vleermuisvriendelijke spouwmuren gerealiseerd. Hierbij is een luchtsponw van ongeveer 4 centimeter diep aangebracht. Er zijn 40 open stootvoegen gerealiseerd met daar achter opgeruwde isolatieplaten van 145x145cm. In totaal is hier 84,1 m² verblijfruimte aanwezig voor vleermuizen, waarbij zowel de binnen-, als de buitenmuur geschikt zijn voor vleermuizen. De voorzieningen zijn aangebracht op de zuid- en noordkant van het pand. Hierdoor is er tijdens het kraamseizoen voldoende variatie in microklimaten aanwezig om schommelingen in buitentemperatuur te ondervangen. In de nieuwbouw ten westen van Lucia Haga zijn de voorzieningen in de west- en oostwand aangebracht. Voor beide gebouwen geldt dat de overige delen van de spouwmuur ook toegankelijk zijn. Ze kunnen daar niet overal op de binnenmuur hangen, wel kunnen ze overal aan de buitenmuur hangen. Thebe Haga ligt ongeveer op 10 meter afstand van het kraamverblijf in vleugel C van Thebe Lucia Haga.
- Aanvullend worden in de nieuwbouw van het expertisecentrum 9 inbouwkasten geplaatst, van het type IB VL-08. Het expertisecentrum ligt op de rand van de 200 meter zone rondom aangetroffen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in vleugel B van Lucia Haga. Deze kasten worden niet als mitigerende of compenserende maatregel geplaatst, maar als aanvullende maatregel.

Tijdelijke voorzieningen kraamverblijfplaats (vleugel E)

- Er wordt een Maxima paalkast (Faunus Nature Creations) geplaatst in de buurt van het plangebied. Deze kast wordt op palen/schorren geplaatst en heeft een hoogte 6 meter boven het maaiveld. Aanvullend wordt een 'nep-gevel' van circa 3m hoog aan de schorren bevestigd, de 'nep-gevel' loopt door tot aan de invlieg opening van de kast. De kast wordt op circa 75 meter afstand van de verblijfplaats geplaatst, in het foerageergebied van de kolonie geplaatst en grenst aan een essentiële vliegroute van de kolonie. De locatie waar de paalkast komt te staan zal voldoen aan een bezonning van circa 10 uur per dag (tijdens de kraamperiode) om een grotere kans op benutting te hebben. De kast wordt op het zuiden geplaatst waardoor één kant op het zuiden staat en maximaal kan opwarmen en één kant op het noorden staat zodat er voldoende variatie in microklimaat is.
- Naast de aanwezigheid van de paalkast zijn er ook twee gebouwen aanwezig die al eerder geschikt waren gemaakt voor de gewone dwergvleermuis. In deze gebouwen zijn de spouwmuren toegankelijk gemaakt voor de vleermuizen. De gebouwen liggen ook op meer dan 50 meter afstand van de kraamverblijfplaats. De permanente voorzieningen in Thebe Haga en de nieuwbouw ten westen van Thebe Lucia Haga grenzen echter aan foerageergebied en een vliegroute van de dieren uit de kraamkolonie. De gevellijnen van beide gebouwen worden vrij veel gebruikt als vliegroutes. Hierdoor is er sprake van een hoge vindkans voor deze voorzieningen.
- De verblijfplaatsen moeten voor de start van sloopwerkzaamheden van gebouwen met het aangetroffen vleermuisverblijf gereed te zijn. Voor kraamverblijfplaatsen geldt dat tijdelijke verblijven ten minste één volledig kraamseizoen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden beschikbaar zijn. Wanneer de gewenningsperiode niet behaald wordt, wordt de sloop van vleugel E uitgesteld en blijft de vleugel gehandhaafd met behoud van functionaliteit van de verblijfplaats.

Permanente voorzieningen kraamverblijfplaats (vleugel E)

- Na afronding van de sloop worden in de nieuwbouw van PrincenPark permanente vleermuisvoorzieningen aangebracht. Hierbij worden in de bovenste 2-3 bouwlagen de spouwmuren toegankelijk gemaakt voor vleermuizen, met een minimale diepte van 3 centimeter in de luchtspouw en wordt de spouw voorzien van opgeruwde isolatieplaten. Als locatie voor de vleermuisvriendelijke spouwmuren zijn bouwblokken B (bovenste 2 lagen), C (bovenste 2 lagen) en D (bovenste 2-3 lagen) van PrincenPark het meest geschikt ter compensatie voor het kraamverblijf in vleugel E van Thebe Lucia Haga. Deze bouwblokken liggen binnen 50 meter van de oorspronkelijke locatie van het kraamverblijf en hebben aansluiting op bestaande foerageergebieden en vliegroutes. De gehele spouw wordt geschikt gemaakt waardoor er op alle kardinale aspecten ruimte is voor verblijfplaatsen. Ook kunnen vleermuizen zich vrij verplaatsen binnen in de spouw, waardoor er een ruime variatie is in microklimaten.

Ongeschikt maken en controlerende

- Het ongeschikt maken zal voorafgaand aan de kraamperiode van gewone dwergvleermuis (15 mei t/m 15 juli) en na de paarperiode (half augustus t/m september) worden uitgevoerd.
- Het weren van vleermuizen wordt volgens een van de volgende maatregelen uitgevoerd:
 - o Optie 1 Q3 2023: Open stootvoegen worden voorzien van exclusion flaps. De functionaliteit van de exclusions flaps zal regelmatig gecontroleerd worden. Na 3-dagen onder gunstige weersomstandigheden wordt een ochtendbezoek uitgevoerd bij het gebouw om invliegers te monitoren. Na het ochtendbezoek kunnen niet gebuikte invlieggaten dicht worden gemaakt.
 - o Optie 2 Eind Q1 2024 : De spouw wordt ongeschikt gemaakt, door over de volledige hoogte van de muur/verdieping de hoeken van de muur te verwijderen. Na 3-dagen onder gunstige weersomstandigheden wordt een ochtendbezoek uitgevoerd bij het gebouw om invliegers te monitoren.
- Onder minder gunstige weersomstandigheden (bijvoorbeeld avonden met lage temperaturen, neerslag of veel wind) duurt het langer voordat de dieren de verblijfplaats succesvol kunnen verlaten. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden zal hier rekening mee gehouden worden.

Foerageergebied

- In en rondom het plangebied zijn foerageergebieden van vleermuizen aanwezig. Het vellen van bomen binnen het foerageergebied van vleermuizen is beperkt van omvang en heeft geen negatieve effecten op de functionaliteit van het foerageergebied.

Verlichting

- Tijdens de ontwikkel-, - en gebruiksfase zal geen (extra)verlichting uitstralen op groenelementen en verblijfplaatsen (te behouden, mitigerende en compenserende), gedurende de actieve periode (april t/m oktober).
- Wanneer de positie van de bouwverlichting ten opzichte van groenelementen, te behouden-mitigerende- en compenserende verblijfplaatsen niet kan worden aangepast zullen mitigerende maatregelen worden toegepast. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van gerichte armaturen, die het licht goed richten met een scherpe cutoff, of (extra) uitstralende verlichting zal afgeschermd worden met een wand.
- Tijdens de gebruiksfase zal lichtverstoring in de donkere delen van de aangegeven foerageergebieden voorkomen worden door het toepassen van vleermuisvriendelijke verlichting. Dit betreft amberverlichting, waarbij de human/bat response ratio groter of gelijk moet zijn aan 45.

Algemeen

- Alle mitigerende maatregelen zullen worden vastgelegd en uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. Hierin zullen eventueel aanvullende eisen uit de ontheffing ook worden vastgelegd.
- Voorafgaand aan het opstellen van het ecologische werkprotocol zal een veldbezoek worden uitgevoerd om de actuele situatie in relatie tot wettelijk beschermde soorten inzichtelijk te maken.
- De maatregelen worden voorzien onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

Overwegingen afwijking van het Kennisdocument

Er wordt afgeweken van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De tijdelijke voorzieningen voor de kraamverblijfplaats in vleugel E bevindt zich op meer dan 50 meter afstand van de kraamkolonie. De grotere afstand is in dit geval geen probleem, omdat de voorzieningen langs de vliegroutes en langs foerageergebied van de individuen van de kraamverblijfplaats liggen. Daardoor is de vindkans van deze voorzieningen zeer groot en kan er worden afgeweken van het Kennisdocument.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen ter borging van/in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Ongeschikt maken

- Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste drie dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten. De controlerende dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing. Er kan pas gestart worden na de expliciete toestemming van de ecooloog. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen bij onjuiste weersomstandigheden mogelijk niet uitvliegen met als gevolg dat de bebouwing mogelijk onterecht vleermuisvrij kan worden verklaard.
- Wanneer er ongeschikt gemaakt is middels het creëren van tocht, dan mag er tussen de controlerende en de start van de sloop niet meer dan drie dagen zitten. Wanneer er tijdens de controlerende alsnog vleermuizen worden aangetroffen in het gebouw, dienen er meer tochtgaten en openingen in het gebouw gerealiseerd te worden, gevolgd door een nieuwe controlerende. Er mag pas gestart worden nadat het gebouw vleermuisvrij is verklaard. Dit voorschrift wordt opgelegd om te voorkomen dat individuele vleermuizen verwond of gedood worden door het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden.
- Indien er ongeschikt wordt gemaakt middels het creëren van tocht, geldt dit voorschrift: De gaten in de gevel voor het creëren van een tochtige spouw dienen een afmeting te hebben van minimaal 0,75 x 0,75 meter en dienen om de vier meter, zowel onder als boven, gemaakt te worden, zodat er een luchtstroom (tocht) ontstaat. Dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen dienen zoveel mogelijk handmatig verwijderd te worden. Daarnaast dienen, indien bouwtechnisch haalbaar, de hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden. Waar nodig kan de bebouwing met bouwlampen gedurende de nacht sterk verlicht worden. Wij nemen dit voorschrift op omdat het microklimaat dermate verstoord dient te worden dat vleermuizen de te slopen bebouwing niet meer als verblijfplaats zullen gebruiken.
- Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift

wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

Weghalen tijdelijke voorzieningen:

- De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit zijn voor vleermuizen de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecooloog. Indien een kast in gebruik is, dient deze binnen de ontheffingsperiode verwijderd te worden. Wanneer de ontheffing verlopen is en de kast in gebruik is, is een nieuwe ontheffing voor het verwijderen van de kast benodigd.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke en permanente voorzieningen met lichtblauw en oranje gearceerd de nieuwbouw waarbij de spouwmuur toegankelijk is/wordt, en het groene vierkant geeft de locatie van de tijdelijke kraamkast weer.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN**Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten**

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/193996

Naam initiatief

Ontheffingsperiode voor de periode tot en met 31 januari 2027

Ontheffinghouder

Naam aanvrager

Adres

PC-Woonplaats

Gegevens**werkzaamheden:**Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Ecoloog betrokken bij
uitvoering

Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelenDatum start
werkzaamhedenOverzicht planning
werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

RetouradresOmgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, HMV Invest B.V., Liesboslaan 6 te Breda, Z/193996

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 14 april 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben verleend (kenmerk: Z/193996-354584) aan HMV Invest B.V., Tuldensedijk 10, 5085 NB te Esbeek, voor de sloop van de bebouwing en de realisatie van appartementen, voor de locatie Liesboslaan 6, 4813 EC, Breda. De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 31 januari 2027.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 18 april 2023 tot en met 30 mei 2023 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/193996 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, april 2023